

πολὺν ὥραϊο, ὁλόλευκο· πρέπει νὰ ξέρετε σὲς πῶς ὁ νέος ὁ ἀγαπητικὸς ἄσκημα ἔκαμε νὰ μὴν τὸ γνωρίσῃ τὸ κορμὶ αὐτοῦ.

Ἄξαφνα φώναξε πάλι.

Ζολά γάτο μου, Ζολά ἀγαπητέ μου.

Μὰ ὁ Ζολὰς ὁ γάτος πουθενά· ἔκλεισε σφιχτὰ τότες τὰ μάτια της γιὰ νὰ μὴν κλάψῃ καὶ ἔπεσε μέσα στὴν πράσινη λίμνη ποὺ εἶχε τὶς λάσπες καὶ τὰ νερά πολὺ ἥσυχα καὶ ἐπῆγε νάβρῃ ἡ Κοκκινότριχα τὸ γάτο της τὸ Ζολά ποὺ ἔγλυφε τὶς γάμπες της καὶ τὴ χάδεψε καὶ ποὺ τὸν σκότωσε ὁ ἀγαπητικὸς ὁ νέος ἀπὸ τὴν κακία του τὴ μεγάλη. Θὰ μᾶς ρωτήσετε τώρα ἂν ἀνηλὸς ἀδερφὸς ξεφωνίζει ἀκόμα σὰ σκιὰ τὴ νύχτα κατὶήμερα. Ναι. Ξεφωνίζει λοιπὸν γιατί ἡ ἀρρώστια του εἶναι σπάνια καὶ ὁ γιατρὸς εἶπαι γέρος πολὺ.

Ὅσο γιὰ τὸ ξερὸ δέντρο, μὴ μᾶς ρωτᾶτε, θὰ σᾶς τὸ ποῦμε μονάχοι μας. Τὸ κόψανε οἱ γειτόνοι καὶ τὴν ἔβγαλε σὴν πόρτα ὁ πατέρας ὁ Μάρπας ποὺ ἄρχισε πάλι νὰ μουρμουρίζει καὶ νὰ μὴ γελᾷ, γιατί ἡ γυναῖκα ποὺ εἶχε τὴ φωνὴ θλιμμένη πολὺ καὶ ἔμενε γδυμένη ὅλη τὴ νύχτα πλάγι του, ἔδωσε πὰ τὸ ρόδο τὸ ἀργυρὸ στὸν ἀγαπητικὸν τὸ νέο.

Μὰ δὲ μᾶς πειράζει βέβαια καὶ πολὺ αὐτό. Τὸ καίτω κάτω, μόνο τὴν Κοκκινότριχα ἀγαπούσαμε, καὶ ἐκείνη πάει, ἔπεσε μέσα στὴν πράσινη λίμνη ποὺ εἶχε λάσπες πολλὰς καὶ τὰ νερά ἥσυχα. Μὰ λέγαμε γιὰ τὸ δέντρο τὸ ξερὸ ποὺ τῷβριλε ὁ πατέρας ὁ Μάρπας μπροστὰ στὴν πόρτα. Ἐπῶναι λοιπὸν τώρα στὸ κορμὶ του, κάθονται ὁ ἀγαπητικὸς ὁ νέος, ἡ γυναῖκα ἡ ἀγαπητικιά του, καὶ ὅποιος ἄλλος θελήσῃ.

Καλὰ, θὰ μοῦ πῆτε, πολὺ καλὰ εἶναι ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ τὸ διῇ τὸ δέντρο τὸ ξερὸ κομμένο ὁ ἀνηλὸς ἀδερφὸς ποὺ ξεφωνίζει στὸ κορβᾶτι του σὰ σκιὰ, καὶ ἡ Κοκκινότριχα μέσα ἀπὸ τὰ ἥσυχα νερά καὶ τὶς λάσπες τῆς πράσινης λίμνης ποὺ ξεφωνίζει.

Ζολά, Ζολά, Ζολά, Ζολά.

Καλὰ λέτε. Καὶ δὲ σκεφτήκατε καὶ τιποτένια. Μπράβο σας! Μὰ πρέπει νὰ σᾶς ποῦμε καὶ κάτι ἄλλο ποὺ θὰ παραξενεψτε, μὰ εἶναι πολὺ ἀληθινὸ καὶ νὰ τὸ πιστέψετε, σᾶς παρακαλοῦμε.

Ἡ Κοκκινότριχα ξεφωνίζει ἀκόμα,

Ζολά, Ζολά, Ζολά,

μέσα ἀπὸ τὰ ἥσυχα νερά τῆς πράσινης λίμνης, καὶ ἀπὸ τὶς λάσπες, ποὺ βρίσκεται, σὺν πῶς ξέρετε. Γιατί δὲ βρῆκε ἀκόμα— ἔτσι φαίνεται — τὸ γάτο της τὸ Ζολά ποὺ εἶχε τὴ γλώσσα κόκκινη καὶ χάδεψε πολὺ ὁμορφα τὶς γάμπες της. Καὶ ξεφωνίζει ἀκόμα τὶς νύχτες,

Ζολά, Ζολά, Ζολά,

σὺν ἔρχεται—γιατί τὸ εἶδαμε μὲ τὰ μάτια μας πὰ καὶ νὰ μᾶς πιστέψετε, σᾶς παρακαλοῦμε, — ἡ γυναῖκα ποὺ ξεραίνει τὸ δέντρο, ἡ μητέρα τῆς Κοκκινότριχας, ποὺ κλαίει πολὺ σὲς ρίζες τῶν ἀνθισμένων δέντρων τοῦ μονοπατιοῦ τοῦ ἀνθισμένου. Ὡς φαίνεται θέλει νὰ τὰ ξεραίνῃ καὶ αὐτὰ καὶ νὰ τὰ κάμῃ ἓνα ξερομονοπάτι σὺν τὸ ἄλλο.

Ἄσκημα δὲ θὰ κάμῃ ἡ πολὺ θλιμμένη καὶ παραξενὴ μητέρα τῆς Κοκκινότριχας, γιατί κανένας δὲν ἔρχεται τὶς νύχτες πὰ στὴν πράσινη λίμνη τώρα ποὺ ξεφωνίζει ἡ κόρη της ἡ Κοκκινότριχα.

Ζολά γάτο μου, Ζολά ἀγαπητικέ μου

Ζολά, Ζολά, Ζολά,

καὶ κλαίει αὐτὴ δυνατὰ σὲς ρίζες τῶν δέντρων. Μὰ γλήγορα θὰ βρῇ τὸ γάτο της τὸ Ζολά ποὺ τὸν φωνάζει καὶ ἀγαπητικὸ ἡ Κοκκινότριχα καὶ θὰ σοῦ πῇ πὰ γιὰ πάντα, γιατί βέβαια μιὰ λίμνη εἶναι πάντα μικρὴ γιὰ μιὰ ὥραϊα νέα ποὺ ἔπεσε μέσα ἐπειδὴ δὲν ἐβρῆκε ἀγαπητικὸ ἓνα νέο. Ὑστερον μπορεῖ καὶ νὰ βρώμισε ὁ Ζολὰς ὁ γάτος της καὶ νὰ τὸν σιχάθῃ καὶ νὰ μὴ ξεφωνίζει ἔτσι ἄγρια τὶς νύχτες. Ὅσο γιὰ τὰ δέντρα τ' ἀνθισμένα, καὶ αὐτὰ θὰ ξεραθοῦνε σὺν τὰ ἄλλα καὶ θὰ γίνουν ἓνα μαῖσο μαῖτρο. Γιατί ἡ μητέρα τῆς Κοκκινότριχας κλαίει πολὺ καὶ τὸ δάκρυ της εἶναι χαμτερὸ ἀπὸ τὴ θλίψη της τὴ μεγάλη.

Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους, τὸν πατέρα τὸ Μάρπα καὶ τὸν Κατσιρομάλλη τὸ γείτονα, δὲ δίνουμε πεντάρα καὶ σᾶς παρακαλοῦμε μὴ μᾶς ρωτᾶτε.

Αὐτὸ εἶπανε ὅλοι.

Δεδέ-Ἀγάς, Τρυγητής 1)910.

ΖΗΝΩΝ ΛΕΦΑΚΗΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ. — Φοιτητικὴς σκηνές, αἵματα καί... αὐξήσις τῆς κυκλοφορίας της δνειρεύεται ἡ ἔρμη ἡ «Ἀστραπή». Κ' ἔτσι στὸ φύλλο τῆς προπερασμένης Δευτέρας (13 τοῦ Δεκέδρου, σελ. 2, στήλ. 4 καὶ 5) γράφει τοῦ κόσμου τὶς ψευτεῖς ἀπ' ἀφορμὴ τῆς διάλεξης ποῦκαμε ὁ ποιητὴς Παλαμάς στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά»:

«... Αἱ ἐνέργειαι αὐταὶ τῶν μελῶν τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφικῆς» (πρόκειται γιὰ τὸ μαῖρασμα τῆς προκήρυξίν της· σὲ συναδέλφους τους), προεκάλεσαν ζωηρὰν ἀγανάκτησιν μεταξὺ τῶν Φοιτητικῶν κύκλων, ἐπιταθεῖσαν σήμερον καὶ ἔκ τινος διαλέξεως γενομένης εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ ἐβδομαδιαίου φιλολογικοῦ περιοδικοῦ τῶν Ψυχαριστῶν.

Ἡ ἀγανάκτησις ἡ γεννηθεῖσα μεταξὺ τῶν Φοιτητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἐγεννήθησαν φόβοι μήπως δημιουργηθῶσι νέαι σκηναί, ἀφορμὴν ἔχουσαι τὸ γλωσσικὸν ζήτημα.

Πληροφορηθεὶς ὁμοῦ τὰ διατρέχοντα ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὑπέρμαχος τῆς Ἑθνικῆς γλώσσης κ. Μιστριώτης, ἐπενέβη μεταξὺ τῶν Φοιτητῶν καὶ συνέστησεν ἡσυχίαν, εἰπὼν ὅτι τοῦ ζητήματος θὰ ἐπιληφθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι.

Ὡς πληροφοροῦμεθα τὸ ζήτημα τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφιάς» ὁ κ. Μιστριώτης θὰ φέρῃ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος ἐνώπιον τῆς Πανεπιστημικῆς Συγκλήτου.

Θὰ ἐπιζητηθῇ ἡ λήψις αὐστηρῶν μέτρων ἐναντίον τῶν Φοιτητῶν ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐξακολουθήσουν μετέχοντες τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ, οἵτινες, ὡς εἴπομεν, μέλημα εἶναι ἡ διάδοσις καὶ ἐπικράτησις καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν κύκλων τῆς Πανεπιστημικῆς νεολαίας, τῆς χυδαίας καὶ βαναύσου γλώσσης τῶν δημοτικιστῶν.

Ὅπου ὁ κ. Μιστριώτης, ὡς εἶδος Ριγγελέτος κατλ. Ἀπὸ τὴν «Ἑστία» τῆς περασμένης Τρίτης (σελ. 4, στήλη 1) ξεσηκώνουμε μερικὰς χαριτωμένες γραμμοῦλας :

«Εἰς τὸ χθεσινὸν γεῦμα τῶν Ἀνακτόρων πλην τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκλήθησαν καὶ ὁ κ. Γ. Μιστριώτης, πρέσβος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, καὶ ὁ κ. Τ. Ἀργυρόπουλος ἐπίτιμος καθηγητὴς καὶ πρέσβος τοῦ «Παρνασσοῦ».

«— Μετὰ τὸ γεῦμα οἱ Βασιλεῖς ὠμίλησαν διαιτῶς πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν καθηγητῶν.

«— Ἡ Βασίλισσα ἀσπείρομένη ἠρώτησε τὸν κ. Μιστριώτην, ἂν ἐξακολουθεῖ νὰ συμπαθῇ πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ κ. Ψυχάρη.

«— Καὶ ὁ σεβαστὸς καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, ἐκδικούμενος, ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀνέπτυξεν εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα τοῦς κινδύνους τῆς Φιλῆς καὶ τοῦ Γένους ἐκ τοῦ ἐξαμδλωμάτος τῶν προδοτῶν τῆς γλώσσης».

ΣΤΟ ΒΟΛΟ.— Ἡ «Ἱατρικὴ Ἑταιρεία τοῦ Βόλου» τύπωσε καὶ μοίρασε στὸν κοσμάκη μερικὰς ἀπαραίτητες «Ὁδηγίαις πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὴν χολέραν». Τίς ὁδηγίαις αὗτῃς τίς ἔγραψε σὲ γλῶσσα ζωντανῇ γιὰ νὰν τίς νιώσει, φυσικά, ὁ κόσμος καὶ νὰ ξέρει τί πρέπει νὰ κάνει ἂν τύχει καὶ μᾶς ἔρθει ἡ καμαρωμένη καὶ στὸν τόπο μας. Τὴν ἴδια γλῶσσα μεταχειρίστηκε καὶ ἡ «Ἱατρικὴ Ἑταιρεία Τρικ-

κάλων» στίς ὁδηγίαις τῆς ποὺ δημοσιεύτηκεν στὴ «Ἱατρικὴ» (Τρίκαλα, 11 Δεκεμβρίου 1910).

Καμαρώστε τῶρα καὶ τί φθέγγεται ὁ Βολιώτικος «Κήρυξ» (7 Δεκεμβρ. σελ. 3) :

«Ἐὰν τὸ Κράτος εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπιβάλῃ καθάρσεις πρὸς ἀποσώθῃν τῆς χολέρας, παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιβάλῃ μίαν ἐπὶ πλεόν καθάρσιν εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς Ἱατρικῆς ἑταιρείας περὶ τῶν προφυλακτικῶν μέτρων κατὰ τῆς χολέρας.

Εἶνε πολὺ λυπηρὸν ἂν ἕνα τοιοῦτον γιαιτροσόφι ἐθεωρήθη ὡς κατὰλληλος περίστασις πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ.....μαλλιαρισμοῦ. Λυπηρότερον δὲ τὸ νὰ ὑπάρχωσιν ἱατροὶ εἰς τὸν Βόλον οἵτινες νὰ νομίζουσιν ὅτι ἕνα τέτοιο χαρτί, με.....ἀκαθαρσίες καὶ ξεράσματα μπορεῖ νὰ διαδασθῇ ἀκινδύνως ἀπὸ τὸν λαόν, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ **ἐνόχληση στομαχικὴ καὶ κοψίματα**, χειρότερα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μπορεῖ νὰ φέρῃ ἡ χολέρα...»

Ὁ «Ἀλδεφεράν» ὁμοῦς τῆς «Ἡεσσαλίας» δημοσιεύει στὸ φύλλο τῶν 9 τοῦ Δεκέβρη τὸ τσουχτερὸ αὐτὸ ἄρθρον ποὺ δὲν ἀντέχουμε στὸν πειρασμὸ καὶ σὰς τὸ σερβίρουμε ἀλάκαιο :

«Ἡ εὐγενικὴ προσπάθεια τῆς Ἱατρικῆς Ἑταιρείας μας νὰ φωτίσῃ τὸν κόσμον γιὰ τὸ μεγάλο κίνδυνον ποὺ διατρέχει ἀπὸ τὴ χολέρα, διδάσκοντάς τον σὲ γλῶσσα ἀπλή, σὲ γλῶσσα ποὺ τὴν καταλαβαίνει, τίς ἀπαραίτητες ὁδηγίαις καὶ προφυλάξεις ποὺ πρέπει νὰ λάβῃ γιὰ νὰ μὴν τὸν εὕρῃ τὸ κακὸ, ἐχρησίμευσε γιὰ νὰ ἐξεγεροῦν καὶ πάλι οἱ κάπηλοι καὶ ἐκμεταλλεῦται κάθε ἱεροῦ καὶ ὁσίου καὶ σὰν κοράκια λιμασμένα ποὺ τοὺς παίρνουν τὸ ψοφίμι ποὺ ροκανίζουσιν, νὰ ἐπιτεθοῦν με λύσσα ἐναντίον ἐκείνων ποὺ προσπαθοῦν νὰ ξυπνήσουν τὸ λαὸ ἀπὸ τὴ νάρκη του.

Τὸ ἔχει δυστυχῶς ἡ μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ μὴ μπορῇ ποτὲ νὰ σηκώσῃ κεφάλι, νὰ μὴ μπορῇ ποτὲ νὰ ἀντικρύσῃ τὸ φῶς τῆς Προόδου καὶ τῆς Ἀλήθειας, νὰ εἶναι πάντα σκλάβος τῶν καπτήλων καὶ τῶν ἐκμεταλλεῦτων ποὺ ἀδιαφοροῦντες γιὰ τὸ κακὸ ποὺ προξενοῦν ἕνα μόνον κυττάζουν πῶς νὰ μὴν τοὺς φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τὸ ψοφίμι ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸς λαός, τὸ ἔποιον ἡ ἀμάθεια καὶ αἱ προλήψεις τοὺς ἔχουν κληροδοτήσῃ.

Οἱ κάπηλοι αὐτοὶ κάθε πατριωτικοῦ, κάθε θρησκευτικοῦ, κάθε ἠθικοῦ, κάθε ὠφελίμου καὶ εὐγενοῦς ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ νεκροθάπται τοῦ λαοῦ.

Ὅταν ἡ μωαμεθανικὴ λαϊλαψὶ ἐπολιορκούσε τὸ Βυζάντιον καὶ ἡ ὑπέρσχος μορφὴ τοῦ τελευταίου μας αὐτοκράτορος τοῦ Μαμαρωμένου βασιλῆα ἀπεγνωσμένως προσπαθοῦσε νὰ σώσῃ τὸ κράτος ἀπὸ τὴν

κατάρτα που τὸ πλάκωσι, οἱ κάπηλοι τῆς θρησκείας ἦσαν ἐκεῖνοι που ἐμπνέονταν κάθε προσπάθεια του καὶ προτίμησαν χύνεζας νὰ λειτουργήσῃ στήν Ἀγία Σοφία παρὰ νὰ χάνουν αὐτοὶ τὰς ἀπολαυτέων.

Παρόμοια καὶ τώρα ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται.

Ἡ χολέρα μᾶς πολιορκεῖ ἀπὸ παντοῦ, ὁ λαὸς μας μὴν ἔχοντας συναίσθηση τοῦ κινδύνου καὶ μὴ γνωρίζοντας πῶς νὰ προφυλαχθῇ, διατρέχει τὸν κίνον νὰ μεταναστεύσῃ ἄλλοις στὸν ἄλλο κόσμον.

Ἡ Ἱατρικὴ Ἑταιρεία ἐθεώρησε καθήκον τῆς νὰ τὸν διδάξῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ. Γιὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ ἔμω: αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὴν νοιώσῃ ὁ λαός.

Καὶ ὁ λαὸς μόνο τῇ γλῶσσᾳ που μιλάει μπορεῖ νὰ νοιώσῃ. Ἡ ψυχρὴ ἢ μπαλσαμωμένη καθαρεύουσα του εἶναι ξένη. Αὐτὸ ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ Ἱατρικὴ Ἑταιρεία καὶ ἀκολουθώντας τὴν παραιμία «ἀφοῦ τὸ βουνὸ δὲν ἔρχεται στὸ Μωάμεθ, πηγαίνει ὁ Μωάμεθ στὸ βουνό», ἀπεφάσισε νὰ κατεβῇ κι' αὐτὴ στὸ λαὸ καὶ στὴ γλῶσσᾳ του νὰ τοῦ διδάξῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ.

Αὐτὸ ὅμως οἱ κάπηλοι κ' οἱ ἐκμεταλλευταὶ δὲν τὸ συγχωροῦν. Αὐτοὶ θέλουν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ βασιλεία τῆς καθαρευούσης, ἡ βασιλεία δηλαδὴ τοῦ σκότους, τῆς ἀμαθείας, τῆς ἀποκτηνώσεως, τῶν προλήψεων καὶ ἀδιαφοροῦν ἂν ἡ χολέρα ἀπὸ ὧρα σὲ ὧρα μπορεῖ νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ.

Γι' αὐτοὺς δὲν ἔχει καμμιά σημασία ἡ ζωὴ τοῦ λαοῦ. Μόνο ὁ Μιστριώτης τοὺς ἐνδιαφέρει.

Προτιμώτερον εἶναι, σοὺ λέγουν, νὰ ρθῇ ἡ χολέρα ἔστω κι' ἂν ρημάξῃ χωρὶς καὶ χωριά, παρὰ νὰ λείψῃ ἡ καθαρεύουσα.

Τὸ βέβαιον εἶναι πῶς ἡ χολέρα, πιστότερο σύντροφον καὶ συνάδελφον ἀπὸ τὴν καθαρεύουσα δὲ μπορεῖ νὰ βρῇ.

Πνευματικὴ κι' αὐτὴ χολέρα χρόνια καὶ χρόνια ρημάζει τώρα τὸ λαὸ, ἀποβλακώνοντας τοὺς μαθητάς, ἀποκτηνώνοντας τὸ λαὸ, τρέφουσα καὶ μεγαλύνουσα τοὺς κηφήνας φαφλατάδες.

Χολέρα καὶ καθαρεύουσα σὰν ἀνταμωθὸν δὲν ξέρω ἂν θὰ ὑπάρχῃ πιά μεγαλύτερος κακὸς που μπορεῖ νὰ φοβηθῇ τὸ Ἔθνος μας.»

Σὰ βλέπουμε ἐδῶ στὴν Ἀγγλία ἕνα γυμνόνματο δικηγόρου ἀπὸ τὰ ξεροθούνια τῆς Οὐαλλίας νὰ πολεμᾷ καὶ νὰ καταπονᾷ ἀμέτρητες λεγεῶνες Λόρδων καὶ ἄλλων πολεμιστῶν τοῦ σκοτεινοῦ μεσαιωνικοῦ μεγαλείου, μὲ μόνο του ὅπλο τῇ λογικῇ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ, δὲν πρέπει νὰ θαυμάζουμε που ἔχουμε ὅλο τὸ βασκαλολόγι τῆς ρωμιοσύνης ἐναντίον μας, ἐνῶς ὅπλο μας κ' ἡμᾶς εἶναι ἡ λογικὴ κ' ἡ ἀλήθεια.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΠΟΥ ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ κτλ.

Φίλε «Νουμᾶ»,

Μοῦ πεσε στὰ χέρια ἕνα μπλόκ ἡμερολόγιου Γερμανικὸ τοῦ χρόνου 1911. Κάτι μακριὰς σελίδες ἔχουν ἀπὸ καθεμιά τὴν ἡμερομηνία καὶ ἀπὸ μιὰν εἰκόνα εἴτε μεγάλου ἀνθρώπου, εἴτε ἑκατοστής τοποθεσίας. Κι' ἀκούστε, κύριοι ἀξιόλογοι νεοέλληνες βιβλιοπώλες καὶ μπλοκοποιοί, στήν ἡμερομηνία 9 τοῦ Φλεβάρη (ἀλλὰ Νόβα) ἔχει τὴν εἰκόνα τοῦ Σολωμοῦ μας, που πέθανε τῇ μέρᾳ κείνῃ!

Μπρὲ ὁ Γερμανὸς βιβλιοπωλομπλοκοποιὸς ὠρισμένως θάνατι σπάνιο κεφάλι. Νὰ ξέρῃ, ἀκούς, πότε πέθανε ὁ Σολωμὸς καὶ νὰ ξέρῃ, λέει, πῶς εἴτανε ἕνας μεγάλος ποιητὴς κ' ἔγραψε τίς ραψωδίες, (τί ἄμαρτία, κύριε Μιστριώτα, ραψωδίες ἐκτὸς τοῦ Ὀμήρου τίς γέγραφε;) «Ἀδάμπος» καὶ «Κρητικὸς» καὶ τὴ μεγάλη ἐποποιᾶ «Ἐλευθεροὶ Πολιορκημένοι» καὶ τὸν «Ἕμνο στὴν Ἐλευτεριά.»

Μὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος θέλει τὴν καταστροφή τῆς Νέας Ἑλλάδας μὲ τὸ νὰ βγάξῃ στὸ φανερὸ τέτοια πράγματα.

Μὰ, ἂς ἀφήσουμε τάς τετλ, καὶ ὠρισμένως εἶναι νὰ πορῇ κανεὶς πῶς πίσω ἀπ' τὸ Μπάξων δημοσιεύει αὐτὸς ὁ Γερμανὸς καὶ τὸ Σολωμό.

Καὶ που νὰ ξέρει τὴ στιγμὴ που οἱ Ἕλληνές μας ἔξιν μαρικούς στίχους, που τοὺς λένε καμμιά φορὰ τραγουδιτά: «Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη» καὶ τὸ «Στὼν Ὑάρων τὴν ὀλόμαυρη ράχη», αὐτὸ δὲ τὸ ξέρουν οἱ πιε σοφοί, κουκούτσι ἄλλο ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀνθρωπο δὲν ξέρουνε.

Ἄθελα μοῦ ἔρχεται στὸ νοῦ πῶς πρὶν κάμποσα χρόνια ὁ Ψυχάρης μίλησε στὸ Παρίσι γιὰ τὸ Σολωμό. Τότε λοιπὸν καὶ δὴ τότε ἡ «Ἀράλθεια» τῆς Σμύρνης, ἡ ἀρχαιοτέρη τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἐφημερίδων, μετάφρασε τὴ μελέτη αὐτὴ ἀπ' τὰ Γαλλικὰ που εἶχε διαβαστῇ καὶ τυπωθῇ. Καὶ τί φαντάζεστε; μετάφρασε μαζὶ καὶ τοὺς στίχους τοῦ Σολωμοῦ στὴν καθαρεύουσα. Κ' εἶδαμε — ὦ! μὲ σ' ἡμᾶς — «ὅπου δὲν ἔχουν ὄνομα κ' ἔχουν περίσσια κάλλη» κεκαθαμένοι (τοὺς φονιάδες) σὲ «ἄτινα (ἢ τὰ ὅποια, δὲ θυμάμαι καλὰ) δὲν ἔχουσιν ὄνομα καὶ ἔχουσι μυρίας καλλονάς.» Κι' ἄλλα πολλὰ που εἶναι ντροπὴ νὰ τὰ θυμούμαστε. Οἱ ἀθεόφοδοι καὶ ἀσεβεῖς ἄνθρωποι, ἂν εἴτανε κανένα ρητὸ τοῦ Ὀμήρου ἢ τῆς Ἀγίας Γραφῆς θάνοίγανε φυλλάδες καὶ παραφυλλάδες νὰ τὸ βροῦνε. Νὰ βάλουνε ἔμω: τὸ στίχο τοῦ Προφήτη μας, θάτανε ἀνοσιούργημα.

Νὰ λοιπὸν γιὰτὶ οἱ μὲν Γερμανοὶ βιβλιοπώλες